

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 12747-22/2019-ERU

V Jihlavě dne 25. ledna 2022

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti **OTE, a.s.**, se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8 - Karlín, IČ: 264 63 318 (dále jen „odpůrce“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 12747-13/2019-ERU ze dne 15. dubna 2021 (sp. zn. OSS-12747/2019-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 17 odst. 7 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v řízení zahájeném na návrh společnosti **TERMO Děčín a.s.**, se sídlem Oblouková 958/25, 405 02 Děčín I, IČ: 640 50 882 (dále též „navrhovatel“), zastoupené JUDr. Jiřím Velíškem, advokátem ve společnosti Velíšek & Podpěra – advokátní kancelář s.r.o., se sídlem Holečkova 105/6, 150 00 Praha 5 – Smíchov, rozhodl o povinnosti odpůrce zaplatit navrhovateli částku 3 442 964,06 Kč (**výrok I.**), dále o povinnosti zaplatit zákonné úroky z prodlení z částky 574 432,73 Kč od 10. března 2017 do zaplacení, z částky 688 263,19 Kč od 7. dubna 2017 do zaplacení, z částky 603 536,06 Kč od 10. května 2017 do zaplacení, z částky 622 077,33 Kč od 1. června 2017 do zaplacení, z částky 398 112,75 Kč od 7. června 2017 do zaplacení, z částky 229 761 Kč od 8. července 2017 do zaplacení, z částky 78 580,69 Kč od 8. srpna 2017 do zaplacení, z částky 235 484,81 Kč od 1. září 2017 do zaplacení, z částky 9 536,63 Kč od 15. září 2017 do zaplacení, z částky 3 178,88 Kč od 1. prosince 2017 do zaplacení (**výrok II.**), a o povinnosti odpůrce zaplatit navrhovateli náhradu nákladů řízení ve výši 6 292 Kč (**výrok III.**), Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 tohoto zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

I. Rozklad společnosti OTE, a.s., se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8 – Karlín, IČ: 264 63 318, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 12747-13/2019-ERU ze dne 15. dubna 2021 (sp. zn. OSS-12747/2019-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

II. Společnosti OTE, a.s., se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8 – Karlín, IČ: 264 63 318, se ukládá povinnost uhradit společnosti TERMO Děčín a.s., se sídlem Oblouková 958/25, 405 02 Děčín I, IČ: 640 50 882, k rukám jejího právního zástupce JUDr. Jiřího

Veliška, advokáta ve společnosti Velišek & Podpěra – advokátní kancelář s.r.o., se sídlem Holečkova 105/6, 150 00 Praha 5 – Smíchov, náhradu nákladů řízení o rozkladu včetně DPH ve výši 1 573 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Správní řízení na prvním stupni

Energetický regulační úřad obdržel dne 19. prosince 2019 návrh na zahájení sporného řízení, jímž se navrhovatel domáhal uložení povinnosti odpůrci zaplatit navrhovateli částku ve výši 3 442 964,06 Kč s příslušenstvím, představující dlužnou podporu elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla (dále také „KVET“) ve formě zeleného bonusu, za elektřinu vyrobenou ve výrobně elektřiny a tepla v provozovně označené jako TEPLÁRNA ŽELENYCE na adrese Dělnická 1938/53, 405 02 Děčín, v období od 6. ledna 2017 do 3. července 2017.

Navrhovatel uvedl, že z důvodu dožití technologického zařízení bylo v roce 2016 v rámci provozovny přistoupeno k výměně jedné ze tří tam umístěných kogeneračních jednotek, přičemž výměnou nedošlo k navýšení instalovaného ani rezervovaného výkonu výroby elektřiny. V souvislosti s touto skutečností a s odkazem na § 3 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 16/2016 Sb., o podmínkách připojení k elektrizační soustavě (dále též „vyhláška o připojení“), usoudil, že není potřeba činit proces prvního paralelního připojení a že postačí pouze smlouva o připojení mezi ním a provozovatelem distribuční soustavy.

Na nezbytnosti provedení prvního paralelního připojení však trval provozovatel příslušné distribuční soustavy, společnost ČEZ Distribuce, a.s., se sídlem Teplická 874/8, 405 02 Děčín – Děčín IV-Podmokly, IČ: 247 29 035. Bylo realizováno dne 4. července 2017. V rámci zaevidování údajů o vyměněném výrobním zdroji v systému operátora trhu a následném ověření údajů u provozovatele distribuční soustavy odpůrce navrhovatele informoval o přiznání podpory z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla formou zeleného bonusu počínaje dnem 4. července 2017, které se shoduje se dnem provedení prvního paralelního připojení. Navrhovatel zdůraznil, že k naplnění veškerých předpokladů pro vznik této podpory však došlo počínaje dnem 6. ledna 2017, když o den dříve splnil předpoklad pravomocného rozhodnutí o změně licence, a dále bylo řádně nainstalováno měřicí zařízení výroby.

Na podporu svého tvrzení předložil navrhovatel znalecký posudek č. 280/2019/1, ve kterém bylo posouzeno, že výměnou výrobního zdroje prokazatelně nedošlo k navýšení instalovaného ani rezervovaného výkonu výroby elektřiny a nebylo tak na místě realizovat první paralelní připojení, v daném případě postačilo uzavření smlouvy o připojení. Navrhovatelův názor ohledně vzniku práva na podporu počínaje dnem 6. ledna 2017 má potvrdit také dopis společnosti ČEZ Distribuce, a.s., ze dne 18. dubna 2018, kterou tato společnost informovala operátora trhu, že namísto data uvedení zdroje do provozu dne 4. července 2017 se mělo uvést datum uvedení zdroje do provozu datum prvního připojení 1. ledna 1996, resp. údaj „1.1.1001“ (pozn. příznak pro zdroje uvedené do provozu před zavedením institutu prvního paralelního připojení). Dne 4. července 2017 se totiž jednalo o toliko „kontrolní“ první paralelní připojení, přičemž připojení zdroje nebylo v souvislosti

s jeho výměnou přerušeno a v rámci výroby došlo ke snížení instalovaného výkonu, kdy rezervovaný výkon zůstal beze změn.

Navrhovatel vedle zaplacení částky ve výši 3 442 964,06 Kč uplatnil též příslušenství pohledávky, resp. zákonný úrok z prodlení z jednotlivě specifikovaných částek, včetně požadavku náhrady nákladů řízení.

Dne 16. ledna 2020 odpůrce k návrhu uvedl, že v případě navrhovatelovy výroby došlo k naplnění § 12 odst. 1 písm. b) zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podporovaných zdrojích“). Domnívá se totiž, že při výměně kogenerační jednotky došlo k navýšení výkonu energetického zařízení, když v rámci provozovny navrhovatele došlo k výměně kogenerační jednotky s elektrickým výkonem 1,61 MW a s tepelným výkonem 1,993 MW za kogenerační jednotku s elektrickým výkonem 1,78 MW a s tepelným výkonem 1,926 MW, jedná se tedy o nové zařízení nově uvedené do provozu, k čemuž bylo nezbytné provést právě první paralelní připojení.

K dopisu společnosti ČEZ Distribuce, a.s., ze dne 18. dubna 2018 odpůrce uvedl, že pro účely přiznání podpory je třeba, aby u nového zařízení bylo provedeno první paralelní připojení a že z dat předaných odpůrci ze strany provozovatele příslušné distribuční soustavy nevyplývá, že by došlo ke snížení instalovaného výkonu výroby nebo jednotlivých zdrojů. K předloženému znaleckému posudku odpůrce vyjádřil pochybnosti ohledně provozování výroby v souladu s licencí, když ze strany Energetického regulačního úřadu byly evidovány instalované výkony všech tří zdrojů v hodnotě 1 610 kW, tj. celkem 4 830 kW, znalecký posudek však uvádí historický instalovaný výkon výroby v rozmezí 5 369,4 kW – 5 652 kW. Odpůrce závěrem navrhl zamítnutí návrhu navrhovatele v celém rozsahu.

Dne 30. ledna 2020 zaslal navrhovatel repliku k vyjádření odpůrce, ve které popřel, že by došlo v důsledku výměny kogenerační jednotky výroby k navýšení instalovaného výkonu, když dané tvrzení opírá především o údaje uvedené v příslušných smlouvách o připojení uzavřených se společností ČEZ Distribuce, a.s. Argumentaci odpůrce považuje za účelovou a nezakládající se na reálných technických parametrech výroby.

Dne 14. května 2020 reagoval odpůrce duplikou, ve které zopakoval svou argumentaci a dále uvedl, že dopis společnosti ČEZ Distribuce, a.s., předložený v rámci řízení je zmatečný, jelikož není konzistentní s fakty uvedenými v systému tohoto provozovatele distribuční soustavy ohledně instalovaného výkonu výroby v provozovně. Navrhovatel ve svých vyjádřeních ohledně výše instalovaného výkonu jednotlivých kogeneračních jednotek vychází toliko ze smlouvy o připojení z roku 2006, nikoliv z údajů evidovaných na licenci, které mají podle názoru odpůrce přednost. Ten má za prokázané, že při registraci nové kogenerační jednotky postupoval v souladu s právními předpisy i zavedenou praxí.

Navrhovatel se dne 6. srpna 2020 vyjádřil podáním, ve kterém uvádí, že pro posouzení otázky, zda v rámci výměny kogenerační jednotky došlo k navýšení instalovaného výkonu výroby či nikoliv, je nezbytné vycházet ze sjednaných údajů obsažených v příslušných smlouvách o připojení uzavřených mezi navrhovatelem a společností ČEZ Distribuce, a.s., ze dne 11. května 2006 a ze dne 13. ledna 2017. Navrhovatel dále potvrdil, že výrobu tvoří aktuálně tři výrobní zdroje (kogenerační jednotky) o instalovaném výkonu jednotlivých zdrojů shodnými s údaji uvedenými ve smlouvě o připojení ze dne 13. ledna 2017.

II. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím č. j. 12747-13/2019-ERU ze dne 15. dubna 2021 rozhodl Energetický regulační úřad tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Prvostupňový orgán označil v napadeném rozhodnutí za stěžejní posouzení otázky, zda v rámci výroby, ve které došlo k zapojení nové kogenerační jednotky o vyšším instalovaném výkonu oproti kogenerační jednotce původní, příslušelo navrhovateli právo na podporu v nárokované částce či nikoliv. Energetický regulační úřad akcentoval, že žádost o změnu licence byla podána právě z důvodu výměny původního technologického zařízení za nové, přičemž se podle jeho posouzení jednalo o modernizaci výrobního zařízení, která měla za důsledek změnu technických parametrů výroby elektřiny, konkrétně navýšení jejího celkového instalovaného výkonu.

Prvostupňový orgán vyloučil podřaditelnost případu pod § 12 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích, když konstatoval, že v případě tohoto ustanovení jde o pravidla týkající se elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů. Z žádosti navrhovatele o změnu o udělení licence se však podává, že jako druh paliva (zdroj energie) má být užit zemní plyn, který nelze podřadit pod definici obnovitelných zdrojů. Prvostupňový orgán rovněž poukázal na okolnost, že v rámci právní úpravy podpory z vysokoúčinné KVET má pojem rekonstrukce význam toliko ve vztahu k výrobním elektřinám s celkovým instalovaným výkonem kogeneračních jednotek nad 5 MWe, na posuzovaný případ se tedy nevztahuje.

K posouzení okolností provedení prvního paralelního připojení ze strany provozovatele distribuční soustavy, na niž odpůrce navázal poskytování podpory z vysokoúčinné KVET prvostupňový orgán uvedl, že aby právním titulem připojení v případě nahrazení nebo úpravy výroby elektřiny zůstala stávající smlouva o připojení, postačovala absence změn technických podmínek připojení za současného splnění navazujících podmínek. V případě navrhovatelovy výroby k žádné změně technických podmínek připojení nedošlo, neboť faktické navýšení instalovaného výkonu výroby elektřiny nedosáhlo (nepřevýšilo) parametr instalovaného výkonu, sjednaný v rámci smlouvy o připojení z roku 2006. V rámci dalších podmínek nedošlo ani k překročení sjednané výše rezervovaného výkonu, neboť ten zůstal ve stejné výši. Z těchto skutečností prvostupňový orgán učinil závěr, že novou smlouvu o připojení nebylo nutné uzavírat a nemohlo tak ani jít v případě posuzované výroby o první paralelní připojení, neboť tato již v minulosti připojena byla.

Energetický regulační úřad vyloučil, že by došlo ke snížení instalovaného výkonu výroby elektřiny, když ten byl naopak zvýšen. Došlo toliko ke snížení původně sjednané výše instalovaného výkonu, který v rámci předchozí smlouvy o připojení neodpovídal skutečnosti. Na základě podkladů založených ve spise pak prvostupňový orgán dospěl k závěru, že termín 4. července 2017 nemůže být rozhodující v otázce založení práva na podporu z vysokoúčinné KVET, resp. poskytování podpory.

Energetický regulační úřad následně posoudil výši požadované částky, přičemž uzavřel, že navrhovatelem nárokováná částka je oprávněná (o něco nižší), proto návrhu co do požadované částky a úroků z prodlení vyhověl.

III. Rozklad odpůrce

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 12747-13/2019-ERU ze dne 15. dubna 2021, které bylo odpůrci doručeno 22. dubna 2021, podal odpůrce dne 3. května 2021 rozklad.

V rozkladu odpůrce uvedl, že závěry Energetického regulačního úřadu nelze považovat za správné, neodpovídají právním předpisům a nejsou aplikované v praxi. Přestože Energetický regulační úřad učinil závěr, že v posuzovaném případě došlo k modernizaci jednoho výrobního zařízení (zdroje) ve výrobně elektřiny, z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že současné právní předpisy neupravují rekonstrukci/modernizaci pro výrobní elektřiny z KVET s instalovaným výkonem do 5 MW.

Odpůrce především poukázal na připravovanou novelu zákona o podporovaných zdrojích, která v rámci definic vymezuje pojmy jako „*zdroj elektřiny*“ či „*palivový zdroj elektřiny*“. Dále poukázal také na definici „*modernizace*“, která v připravovaném znění nahradí současné znění v rámci § 12 odst. 1. písm. b) zákona o podporovaných zdrojích, přičemž žádá z připravovaných úprav podle názoru odpůrce nevylučuje zdroje KVET spalující neobnovitelný zdroj, tak jak učinil Energetický regulační úřad ve svých závěrech.

Odpůrce nespatřuje žádný technologický rozdíl mezi navrhovatelovou kogenerační jednotkou spalující zemní plyn a kogenerační jednotkou spalující např. bioplyn, na kterou lze aplikovat současnou právní úpravu. Proto se mu jeví jako vhodné využít analogii práva, která by umožnila výrobcům s výrobními elektřiny z KVET s instalovaným výkonem do 5 MW prodloužit dobu čerpání provozní podpory provedením rekonstrukce či modernizace, čímž by došlo k prodloužení doby životnosti takové výrobní, stejně jako je tomu v případě obnovitelných zdrojů. Závěr Energetického regulačního úřadu by měl opačný efekt, kdy by takoví výrobci neměli možnost oproti ostatním výrobcům provést modernizaci, a tak prodloužit dobu čerpání provozní podpory. Vyhodnocení skutečnosti, že v případě navrhovatele byla dostačující již dříve uzavřená smlouva o připojení je podle odpůrce v rozporu s obsahem vyhlášky o připojení. Otázka změny technických podmínek, kterou se prvostupňový orgán zabýval, je pro případ navrhovatele irelevantní, když bylo prokázáno navýšení instalovaného výkonu. Provedení prvního paralelního připojení tak bylo nezbytné. Odpůrce akcentoval, že o sjednaném výkonu se hovoří jen v případě výkonu rezervovaného, nikoli však instalovaného. Pro účely zákona o podporovaných zdrojích je stěžejní instalovaný výkon zdroje, nikoliv smlouva o připojení a smluvně sjednané hodnoty instalovaného výkonu.

Odpůrce v rozkladu odmítl akceptovat informace obsažené v dopisu provozovatele příslušné distribuční soustavy ze dne 18. dubna 2018, neboť právní předpisy spojené s podporou obnovitelných zdrojů energie neupravují pojem „*kontrolní první paralelní připojení*“. Za prokázané považuje, že provozovatel distribuční soustavy první paralelní připojení v rámci výměny kogenerační jednotky výrobní vyžadoval a také ho dne 4. července 2017 provedl. Podle názoru odpůrce prvostupňový orgán Energetického regulačního úřadu aktivně prokazoval a hledal důvody k posílení postavení navrhovatele ve sporu s cílem vyhovět jeho návrhu, čímž došlo k porušení zásady projednací, která má být stěžejní zásadou sporného řízení.

V závěru svého rozkladu odpůrce požaduje zrušení napadeného rozhodnutí a zamítnutí návrhu navrhovatele, případně aby Rada vrátila věc prvostupňovému orgánu k novému

projednání. V případě, že by Rada shledala podmínky pro vyhovění návrhu ve smyslu přiznání nároku na podporu za období od 6. ledna 2017 do 3. července 2017, odpůrce navrhuje napadené rozhodnutí co do výroku II. a III. zrušit a vrátit k novému projednání.

Navrhovatel se k rozkladu odpůrce vyjádřil dne 27. května 2021, když setrval na své předchozí argumentaci a navrhl, aby Rada podaný rozklad zamítla a přiznala navrhovateli nárok na náhradu nákladů vzniklých mu v rámci rozkladového řízení.

IV. Rozhodnutí o rozkladu

Rozklad odpůrce byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 věty první správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Podle § 141 odst. 9 správního řádu ve sporném řízení odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání.

Po přezkoumání rozkladem napadeného rozhodnutí dospěla Rada k závěru, že jeho závěry vychází ze skutkového stavu zjištěného v souladu s požadavky § 3 správního řádu a principy sporného řízení, přičemž rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy a na základě správního právního posouzení věci. Rada se ztotožňuje s řešením sporné otázky i s důvody, které správní orgán vedly k učinění předmětných závěrů, a v tomto rozsahu na odůvodnění napadeného rozhodnutí odkazuje a v určitých aspektech jej, vycházejí ze zásady, podle níž tvoří správní řízení na prvním i druhém stupni jeden celek, doplňuje.

Za elektřinu z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla se pro účely stanovení podpory podle § 6 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích považuje elektřina vyrobená ve společném procesu spojeném s dodávkou užitečného tepla v zařízení, na které ministerstvo vydalo osvědčení o původu elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla, při jejíž výrobě se dosahuje úspory primární energie ve výši nejméně 10 % oproti oddělené výrobě elektřiny a tepla. Kombinovanou výrobou elektřiny a tepla se rozumí přeměna primární energie na energii elektrickou a užitečné teplo ve společném současně probíhajícím procesu v jednom výrobním zařízení.

Pro účely zákona o podporovaných zdrojích, ve znění účinném do 31. prosince 2021, se obnovitelnými zdroji podle § 2 odst. 1 písm. a) rozumělo obnovitelné nefosilní přírodní zdroje energie, jimiž jsou energie větru, energie slunečního záření, geotermální energie, energie vody, energie půdy, energie vzduchu, energie biomasy, energie skládkového plynu, energie kalového plynu z čistíren odpadních vod a energie bioplynu.

Předmětem projednávaného případu je spor o existenci práva na podporu výroby elektřiny z KVET za období od 6. ledna 2017 do 3. července 2017. Za toto období odmítl operátor trhu výrobci hradit podporu z důvodu, že v roce 2016 došlo v rámci výroby navrhovatele k výměně jedné ze tří kogeneračních jednotek, čímž mělo podle názoru odpůrce dojít k modernizaci či rekonstrukci výroby a k novému uvedení výroby do provozu, k čemuž bylo nezbytné provést první paralelní připojení k distribuční soustavě, k němuž došlo až dne 4. července 2017.

V souvislosti s projednávaným sporem je vhodné rekapitulovat relevantní okolnosti projednávaného sporu. Zprvu je namístě připomenout, že navrhovatel je držitelem několika licencí, mimo jiné i licence na výrobu elektřiny č. 110100774 a licence na výrobu tepelné energie č. 310100420, na jejichž základě provozuje výrobu elektřiny (kombinovaná výroba elektřiny a tepla), a to v provozovně označené jako „*TEPLÁRNA ŽELENYCE*“. Datum zahájení výkonu licencované činnosti, jakož i den vzniku oprávnění je datován ke dni 1. ledna 2002.

Odpůrce je držitel licence na činnosti operátora trhu, tedy subjektem ze zákona povinným hradit výrobcům elektřiny zelený bonus na elektřinu z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla. Pokud o to výrobce požádá, je operátor trhu povinen, na základě vyúčtování hradit výrobcovi zelený bonus na elektřinu z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla (při splnění právními předpisy stanovených podmínek). Původ sporu spočívá v jednání odpůrce, který navrhovateli v rozhodném období nevyplatil nárokovanou podporu ke dni pravomocného rozhodnutí o změně licence, neboť je názoru, že navrhovatel provedl výměnou jedné ze tří kogeneračních jednotek výroby v provozovně rekonstrukci či modernizaci podle § 12 odst. 1 písm. b) zákona o podporovaných zdrojích, ve znění účinném do 31. prosince 2021, a pro nárok na podporu bylo nutné provedení prvního paralelního připojení, které bylo provedeno až dne 4. července 2017. Podle přesvědčení odpůrce tak pro dřívější výplatu podpory z vysokoúčinné KVET nebyly splněny zákonné předpoklady. Zásadní pro vyřešení sporné otázky bylo posouzení nutnosti realizace prvního paralelního připojení výroby do distribuční soustavy společnosti ČEZ Distribuce, a.s.

V řízení bylo doloženo, že cílem jednání navrhovatele bylo pouze vyměnit jednu ze tří kogeneračních jednotek za kogenerační jednotku novou z důvodu dosažení limitu provozních hodin v rozsahu 60 000, tj. zachování funkčního stavu stávajícího zařízení. V případě dosažení limitu provozních hodin jsou namístě dvě možnosti, a to buď provedení generální opravy, anebo dochází rovnou k výměně celé kogenerační jednotky, přičemž navrhovatel přistoupil k druhé variantě. Na licenci na výrobu elektřiny měl navrhovatel od počátku jejího udělení uveden u právě posuzované výroby celkový instalovaný výkon 4,830 MW, výroba sestávala ze tří zdrojů s elektrickým instalovaným výkonem každého z nich v hodnotě 1,61 MW. V roce 2017 došlo ke změně licence na výkon 5 MW. Konkrétně navrhovatel dne 25. listopadu 2016 inicioval licenční řízení, v němž požádal o změnu licence na výrobu elektřiny č. 110100774, a to z důvodu výměny původního technologického zařízení za nové. Navrhovatel ve své žádosti o změnu rozhodnutí o udělení licence uvedl (a z rozhodnutí o změně licence vyplynula) rozdílnost výkonu jedné kogenerační jednotky z 1 610 kW na 1 780 kW, tím došlo k navýšení výkonu výroby z původních 4,830 MW na 5 MW. Energetický regulační úřad vyhověl žádosti navrhovatele rozhodnutím o změně rozhodnutí o udělení licence ze dne 3. ledna 2017 pod č. j. 12873-18/2016-ERU, které nabylo právní moci k datu 5. ledna 2017.

Energetický regulační úřad z těchto skutečností v prvostupňovém řízení vyvodil, že fakticky došlo ke změně, když v rámci výroby byla zapojena nová kogenerační jednotka o vyšším instalovaném výkonu oproti kogenerační jednotce stávající. V souvislosti se změnou licence navrhovatele v roce 2017 tedy došlo ke změně na výrobně elektřiny, která měla za následek navýšení jejího instalovaného výkonu. Naproti tomu však Energetický regulační úřad uvedl, že došlo ke snížení původně sjednané výše instalovaného výkonu ve smlouvě o připojení se společností ČEZ Distribuce, a.s. Příčina toho, že společnost ČEZ Distribuce, a.s., ve svém přípisu ze dne 18. dubna 2018 uvedla, že v souvislosti s výměnou zdroje došlo v rámci

výrobní ke snížení instalovaného výkonu, patrně spočívala v nedorozumění, kdy společnost ČEZ Distribuce, a.s., měla zřejmě na mysli hodnoty instalovaného výkonu uvedené ve smlouvách o připojení mezi ní a navrhovatelem, nikoliv hodnoty skutečného instalovaného výkonu výrobní uvedené na licenci navrhovatele.

Smlouvou o připojení č. 98106_2_3_905003 signovanou dne 25. dubna 2006 a akceptovanou navrhovatelem dne 11. května 2006, uzavřenou mezi společností ČEZ Distribuce, a.s., a navrhovatelem, byl sjednán rezervovaný výkon výrobní na 5 000 kW (jedná se přitom o maximální povolený výkon dodávky do distribuční soustavy) a sjednaný instalovaný výkon výrobní 5 652 kVA. Přitom je nutno činit rozdíly mezi jednotkou zdánlivého výkonu uváděnou v „kVA“ (spotřebovaným zařízením) a jednotkou činného výkonu uváděnou v „kW“ (vynaloženým na užitečnou práci), kdy elektrický činný výkon se vypočte se zdánlivého výkonu. Navrhovatel v řízení doložil znalecký posudek č. 280/2019/1 ze dne 12. července 2019, znalce z oboru elektrotechnika a energetika [REDAKCE], který v jednom ze svých závěrů uvedl, že instalovaný výkon právě posuzované výrobní navrhovatele se po přepočtení na jednotku kW mohl dle smlouvy o připojení uzavřené v roce 2006 pohybovat v rozmezí od 5 369,4 kW do 5 652 kW.

Na žádost navrhovatele o připojení výrobní k distribuční soustavě doručenu provozovateli distribuční soustavy společnosti ČEZ Distribuce, a.s., dne 28. prosince 2016 byla dne 13. ledna 2017 uzavřena Smlouvou o připojení č. 17_VN_1008094314. V rámci technických podmínek byl mimo jiné sjednán celkový instalovaný výkon 5 000 kW a rezervovaný výkon 5 000 kW. V rámci technických podmínek připojení, které tvořily přílohu k této smlouvě přitom nebylo nutné činit žádné úpravy. Znalec dále vyloučil, že by nebylo technicky možné plnit závazek ze strany společnosti ČEZ Distribuce, a.s., podle smlouvy o připojení ze dne 13. ledna 2017 (připojit výrobní navrhovatele k distribuční soustavě), neboť u výrobní elektrárny muselo být v souvislosti s touto smlouvou nižší proudové zatížení elektrických zařízení připojených provozovatelem do distribuční soustavy, když velikost elektrického výkonu dodávaného z výrobní navrhovatele byla podle smlouvy o připojení ze dne 13. ledna 2017 nižší oproti smlouvě o připojení z roku 2006. Znalec konečně konstatoval, že celkový instalovaný výkon výrobní elektrárny navrhovatele podle předložených smluv o připojení nebyl v souvislosti s výměnou kogenerační jednotky v této výrobě zvýšen, když podle smlouvy z roku 2006 byl sjednán celkový instalovaný výkon vyšší než podle smlouvy z roku 2017. Hodnota rezervovaného výkonu přitom podle výše posuzovaných smluv zůstala po celou dobu stejná, a to 5 000 kW.

Stěžejní argumentace odpůrce, na jejímž základě nebyla podpora z vysokoúčinné KVET v rozhodném období navrhovateli poskytována, bylo z jeho strany posouzení, že v případě navrhovatele došlo výměnou výrobního zdroje k naplnění § 12 odst. 1 písm. b) zákona o podporovaných zdrojích, ve znění účinném do 31. prosince 2021, když dále předpokládal, že se jedná o zařízení nově uvedené do provozu. Pokud dané ustanovení hovoří o novém uvedení do provozu v souvislosti s modernizací či rekonstrukcí, dovozuje z toho odpůrce právě tento důsledek. V některých případech dokončení rekonstrukce a modernizace může mít za následek negativní dotčení na právech výrobce, pokud již s novým uvedením do provozu není spojena taková míra podpory či podpora obecně. Prvostupňový správní orgán v napadeném rozhodnutí (str. 8) vyjasnil, proč nelze aplikovat dané ustanovení zákona o podporovaných zdrojích na nyní posuzovaný případ.

V důsledku použité technologie spalování plynu je v případě navrhovatele výroba elektrické energie a tepla možná jen prostřednictvím fosilního paliva (zemního plynu), které však není obnovitelným zdrojem podle § 2 písm. a) zákona o podporovaných zdrojích, v současném znění i ve znění předchozím. Z uvedených hledisek má Rada shodně s prvostupňovým orgánem za to, že přezkoumávanou věc nelze podřadit pod rozsah § 12 odst. 1 písm. b) zákona o podporovaných zdrojích, ve znění účinném do 31. prosince 2021, jak se mylně domníval odpůrce.

To však samo o sobě neznamená, že by se nemohlo jednat o rekonstrukci či modernizaci výrobní elektrárny z KVVET. V daném případě se obecně především směřovala otázka podpory elektrárny z obnovitelných zdrojů a vysokoúčinné kombinované výroby elektrárny a tepla, která bez dalšího z obnovitelného zdroje pocházet nemusí, předmětem podpory zde není obnovitelný zdroj, ale úspora primární energie. Předmětem sporu byl v daném případě zelený bonus za elektrárnu z KVVET ve smyslu cenového rozhodnutí č. 5/2016, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie. Pro zelené bonusy na elektrárnu z KVVET viz § 12 odst. 4 věta třetí zákona o podporovaných zdrojích energie, ve znění účinném do 31. prosince 2021, podle něhož při stanovení zeleného bonusu na elektrárnu pro podporu elektrárny z druhotných zdrojů a podporu elektrárny z vysokoúčinné kombinované výroby elektrárny a tepla se nepoužijí a neplatí pravidla stanovená v ustanovení odstavců 1 a 2. Výslovně je zde tedy vyloučena aplikace ustanovení o modernizaci a rekonstrukci výrobní. Věta třetí uvedeného ustanovení nicméně dále stanoví, že Energetický regulační úřad může stanovit odlišnou výši zeleného bonusu na elektrárnu také pro rekonstruované výrobní elektrárny z vysokoúčinné kombinované výroby elektrárny a tepla, tj. zákon výslovně předpokládá tuto kategorii výroben a v souladu s tím jim podporu stanovilo i cenové rozhodnutí č. 5/2016, které uvádělo v bodě (3.3.4), že rekonstruovanou výrobní elektrárnu se pro účely bodu (3.3.) rozumí stávající výrobní elektrárna, která vyrábí elektrárnu z KVVET a na které byla provedena a dokončena od 1. ledna 2013 včetně rekonstrukce nebo modernizace zařízení výrobní elektrárny s investicí do všech hlavních částí výrobní elektrárny, kterými se rozumí kotel, turbína, generátor a parní rozvody, které ovlivňují vysokoúčinnou kombinovanou výrobu elektrárny a tepla, úsporu primární energie a zvyšují technickou, provozní, bezpečnostní a ekologickou úroveň výrobní elektrárny na úroveň srovnatelnou s nově zřizovanými výrobními elektrárnami.

Nutno konstatovat, že s ohledem na toto vymezení („s investicí do všech hlavních částí výrobní elektrárny“) je zjevné, že se o rekonstrukci ani modernizaci v daném případě nejednalo, šlo toliko o výměnu kogenerační jednotky. Provedenou výměnou sice došlo ke zvýšení technické úrovně části výrobní, tuto činnost lze však charakterizovat jako opravu, neboť zbývající dvě výrobní zařízení se nacházela na samé hranici jejich životnosti. Již v napadeném rozhodnutí prvostupňový orgán konstatoval, že provedený zásah tak u výrobní elektrárny nevedl k dosažení soudobých parametrů. Rada je v tomto ohledu toho názoru, že pokud účelem jednání výrobce nebylo vytvoření modernizovaného zařízení plně srovnatelného se zařízením novým, ale modernizace zařízení stávajícího, má být taková situace posuzována ve prospěch výrobce. Argumentace odpůrce spočívala v tom, že navrhovatel vyměnil technologii představující jednu třetinu výkonu zařízení, a to v důsledku dosažení maxima provozních hodin, přičemž jelikož použitou technologii vyměnil za nový výrobní zdroj, navýšil tím úroveň elektrárny na úroveň srovnatelnou se stávajícími výrobními. Podle názoru Rady taková výměna sama o sobě neznamená navýšení úrovně výrobní elektrárny na úroveň srovnatelnou s novými výrobními, neboť v tomto ohledu je zařízení nutno posuzovat

jako celek, a je patrné, že pokud nedošlo k nahrazení zbývajících dvou zdrojů (příp. dalších podstatných částí výroby), nemůže se kompletně jednat o výrobu technologicky srovnatelnou s novou výrobnou.

Nutno konstatovat, že Rada tuto otázku nepovažuje pro předmět sporu za relevantní, neboť není zřejmé, jakou roli by při posouzení rekonstruované či modernizované výroby do provozu mělo hrát připojení. Cenové rozhodnutí jednoznačně stanoví, že za datum uvedení do provozu se v případě elektřiny z KVET v rekonstruované výrobně elektřiny považuje datum ukončení rekonstrukce, k čemuž závěru by vedla i odpůrcem propagovaná analogická aplikace § 12 odst. 1 písm. b) zákona o podporovaných zdrojích, ve znění účinném do 31. prosince 2021. Smysluplné by bylo otázku připojení řešit pouze v případě nového zdroje.

Rada se ztotožňuje i s posouzením otázky provedení prvního paralelního připojení výroby po instalaci jedné ze tří kogeneračních jednotek, kterou bylo nutné posoudit a vyvodit z ní odpovídající důsledky. Smlouvou o připojení z roku 2006 byl sjednán rezervovaný výkon výroby 5 000 kW a sjednána hodnota zdánlivého výkonu 5 652 kVA (znaleckým posudkem doloženo, že dohodnutý instalovaný výkon se pohyboval mezi 5 369,4 kW a 5 652 kW). Ve smlouvě o připojení z roku 2017 byl uveden instalovaný i rezervovaný výkon 5 000 kW. V § 3 odst. 2 písm. b) vyhlášky o připojení je uvedeno, že podmínkou připojení je pouze smlouva o připojení, pokud nedochází ke změně technických podmínek připojení při nahrazení nebo úpravě výroby, kdy nedochází k překročení stávající sjednané výše rezervovaného výkonu nebo ke změně druhu výroby nebo ke zvýšení instalovaného výkonu výroby při zachování standardních podmínek přenosu nebo distribuce elektřiny. Pokud prokazatelně nedošlo k žádné změně vyjmenovaných technických podmínek připojení, neboť faktické navýšení instalovaného výkonu výroby elektřiny, jak již bylo prokázáno, nedosáhlo (nepřevýšilo) parametr instalovaného výkonu, sjednaný v rámci smlouvy o připojení z roku 2006, nebylo nutné uzavírat novou smlouvu o připojení.

Podmínky připojení výroby elektřiny stanoví vyhláška o připojení, přičemž instalovaným výkonem výroby elektřiny se rozumí součet jmenovitých výkonů všech generátorů. Nelze však vždy dávat rovnítko mezi zprovozněním výrobního zařízení a uvedením výroby elektřiny do provozu, resp. provedením prvního paralelního připojení. V oblasti vysokoúčinné KVET to např. znamená, že pokud je výrobní zařízení zakomponováno do existující výroby elektřiny, která je již připojena k elektrizační soustavě, a vyplýne-li nutnost výměny výrobního zařízení za nové z důvodu jeho dožití, má dané vždy za následek (nové) zprovoznění výrobního zařízení, nikoli však nutně s vlivem na uvedení výroby do provozu (první paralelní připojení výroby elektřiny). Rada se tak ztotožňuje s posouzením v napadeném rozhodnutí, že v daném případě proto nemohlo jít ani o první paralelní připojení, které je nutné chápat ve smyslu prvotního připojení výroby elektřiny k distribuční soustavě, protože tato již v minulosti připojena byla. Závěry prvostupňového orgánu v napadeném rozhodnutí ohledně těchto otázek jsou bez pochybností správné a přesvědčivě odůvodněné.

Rada tak uzavírá, že podpora byla výrobcí neuhrazena neoprávněně a operátor trhu je tak povinen spornou podporu vyplatit.

Odpůrce v rozkladu svou argumentaci k posouzení sporu v neprospěch navrhovatele opíral zejména o úvahy de lege ferenda, tedy s odkazem na budoucí právní úpravu. Rada však k této námitce konstatuje, že je nutné vycházet z právního stavu, který tu byl v rozhodné době,

nikoli z právního stavu, který měl teprve nastat, v tomto ohledu by se jednalo o nepřípustnou retroaktivitu.

Podle názoru odpůrce prvostupňový orgán aktivně prokazoval a hledal důvody k posílení postavení navrhovatele ve sporu s cílem vyhovět jeho návrhu, čímž došlo k porušení zásady projednací, která má být stěžejní zásadou sporného řízení. K této námitce Rada uvádí, že sporné řízení je ovládáno zásadou dispoziční, přičemž hlavní odpovědnost za zjištění skutkového stavu leží na účastnících sporného řízení, kteří mají určité procesní povinnosti, především v podobě tzv. břemena tvrzení a břemena důkazního. Platí tedy, že ve sporném řízení vychází správní orgán z důkazů, které byly účastníky navrženy, avšak v případě, že předložené důkazy nepostačují ke zjištění stavu věci, může správní orgán provést i důkazy jiné. Správní orgán tak může činit z vlastní procesní aktivity svá skutková zjištění, nicméně na základě § 141 odst. 4 správního řádu, který je nutno vykládat restriktivním způsobem, nelze narušit zásadu rovnosti stran, jež je charakteristickým prvkem sporného řízení. Navrhovatel na podporu svých tvrzení předložil znalecký posudek a dále dopis společnosti ČEZ Distribuce, a.s., ze dne 18. dubna 2018, které prvostupňový orgán posoudil v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů.

K tomu Rada dále akcentuje, že stran sporů o podporu ve vztazích mezi operátorem trhu a výrobcí elektřiny již v minulosti konstatovala, že operátor trhu není nadán pravomocí rozhodovat o tom, zda byly podmínky pro vznik nároku na podporu splněny, resp. zda tyto podmínky výrobce k určitému datu a po určitou dobu splňovat přestal, na základě vlastní autonomie vůle, ale toliko na základě autoritativního rozhodnutí správního orgánu nebo soudu. Jestliže tak má v tomto směru důvodné pochybnosti, musí postupovat zákonem stanoveným způsobem a sám iniciovat příslušné správní řízení, příp. činnost orgánů veřejné moci v oblasti dozoru. Z tohoto hlediska by měl odpůrce jakožto silnější strana předmětného právního vztahu postupovat odpovědně a na základě vyhodnocení skutečností, které budou zjištěny v potřebném rozsahu, nikoliv automaticky plnění závazku pozastavovat a přenášet procesní aktivitu věci včetně unesení důkazního břemena na navrhovatele, příp. na Energetický regulační úřad.

Sporná otázka byla v řízení vymezena jednoznačně, přičemž k jejímu zodpovězení nebylo třeba doplnění skutkových předpokladů, ale provedení výkladu právních norem, které v napadeném rozhodnutí prvostupňový orgán činil. Z pohledu systematického výkladu je zákonná dikce jednoznačná ve smyslu závěru přijatého v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Z výše uvedených důvodů považuje Rada námitku odpůrce, že správní orgán pochybil, když podle jeho názoru aktivně dohledával důvody, proč splnění podmínky provedení prvního paralelního připojení nebylo potřeba, za neopodstatněnou.

Odpůrce v závěru svého rozkladu navrhnul, že v případě přiznání peněžité částky navrhovateli, má Rada zrušit rozhodnutí co do výroku II. a III. napadeného rozhodnutí. Tento návrh však již dále neodůvodnil, pouze uvedl, že nemůže být v prodlení s úhradou nárokované částky, když postupoval v souladu s právními předpisy.

Ve vztahu k výroku II. napadeného rozhodnutí ohledně úroků z prodlení Rada konstatuje, že podle ustálené judikatury správních soudů jsou právní vztahy týkající se poskytování podpory výroby elektřiny z hlediska svého převažujícího charakteru vztahy soukromoprávními. Stejně tak je pak potřeba nahlížet i na povinnosti s tím spojené. Jestliže tedy mezi odpůrcem a navrhovatelem vznikl při vyplácení podpory soukromoprávní vztah, lze v tomto ohledu také nepochybně využít i typické soukromoprávní instituty

jako je nárok na úhradu úroků z prodlení, přičemž úroky představují akcesorickou pohledávku, jejíž vznik je vždy závislý na vzniku vlastní pohledávky (jistiny). Měl-li navrhovatel v rozhodném období nárok na podporu výroby elektřiny, přičemž mu nebyla podpora vyplacena ve stanovených termínech, neboť odpůrce dospěl k chybnému závěru, že právo navrhovatele na podporu vzniklo až provedením prvního paralelního připojení výroby, je zřejmé, že to byl právě odpůrce, kdo se dostal do prodlení s plněním. Jelikož podpora nebyla navrhovateli vyplacena v důsledku postupu odpůrce, je tento odpovědný nejen za jistinu, přiznanou navrhovateli napadeným rozhodnutím, ale rovněž za k jistině náležejícímu příslušenství ve formě úroků z prodlení.

Rada rovněž shledala postup Energetického regulačního úřadu správným co do uložení náhrady nákladů řízení, neboť takový postup přímo vyžaduje § 79 ve spojení s § 141 odst. 11 správního řádu.

Protože navrhovatel v podaném vyjádření k rozkladu ze dne 27. května 2021 uplatnil právo na náhradu nákladů řízení o rozkladu, konkrétně nákladů na právní zastoupení advokátem, bylo třeba, aby Rada o jeho návrhu rozhodla.

Náklady řízení jsou podle § 79 odst. 1 správního řádu zejména hotové výdaje účastníků a jejich zástupců, včetně správního poplatku, ušlý výdělek účastníků a jejich zákonných zástupců, náklady důkazů, tlumočné a odměna na zastupování. Pro přiznání nákladů řízení účastníkům sporného řízení potom podle § 141 odst. 11 správního řádu platí, že správní orgán ve sporném řízení přizná účastníkovi, který měl ve věci plný úspěch, náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož v daném případě byl navrhovatel úspěšný i v rámci řízení o rozkladu odpůrce, je mu možné přiznat náhradu nákladů řízení o rozkladu. Za účelně vynaložené náklady lze přitom považovat toliko takové náklady, které musela procesní strana nezbytně vynaložit, aby mohla řádně hájit své porušené nebo ohrožené subjektivní právo.

V souladu s § 79 odst. 1 správního řádu je možné náhradu nákladů v souvislosti s právním zastoupením navrhovatele JUDr. Jiříma Velíškem, advokátem ve společnosti Velíšek & Podpěra – advokátní kancelář s.r.o., přiznat podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, jež upravuje též odměny advokátu za zastupování ve správním řízení. Podle advokátního tarifu náleží advokátu za poskytnutí jednoho právního úkonu v řízení o rozkladu částka ve výši 1 573 Kč, která zahrnuje odměnu advokáta ve výši 1 000 Kč, režijní paušál ve výši 300 Kč a daň z přidané hodnoty ve výši 273 Kč, jejímž plátcem je advokát. V souvislosti s řízením o rozkladu byla navrhovateli poskytnuta právní služba spočívající v podaném vyjádření navrhovatele k rozkladu odpůrce. Rada tak navrhovateli přiznala za 1 úkon právní služby, a to vyjádření navrhovatele k rozkladu odpůrce ze dne 27. května 2021, částku 1 573 Kč, současně rozhodla o tom, že je odpůrce povinen uhradit navrhovateli uvedené náklady řízení ve lhůtě tří dnů od právní moci rozhodnutí.

Ze skutečností uvedených výše není ani důvod pro zrušení výroku III. napadeného rozhodnutí, neboť částku 6 292 Kč jako náhradu nákladů řízení prvostupňový správní orgán vyčíslil v souladu s výše uvedeným za 4 písemné úkony právního zástupce navrhovatele.

V. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu Rada jako nadřízený správní orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy, splňuje požadavky kladené správním řádem na obsah správního rozhodnutí a je přezkoumatelné.

Jelikož nebyl dán žádný důvod pro zrušení či změnu rozkladem napadeného rozhodnutí, Rada Energetického regulačního úřadu rozhodla o zamítnutí odpůrcova rozkladu a potvrzení napadeného rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že odpůrce navrhovateli neoprávněně nevyplatil podporu z vysokoúčinné KVET, je povinen zaplatit navrhovateli nevyplacený zelený bonus za období od 6. ledna 2017 do 3. července 2017 spolu k jistě náležejícímu příslušenství ve formě úroků z prodlení a dále náhrady nákladů řízení o rozkladu.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí nelze podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu dále podat rozklad.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

TERMO Děčín a.s., prostřednictvím JUDr. Jiřího Velíška
OTE, a.s.